

עת"א 56014/11/19 - יצחק עם שלום נגד שרות בתי הסוהר-מחלקת האסיר - זימונים, מדינת ישראל

בית המשפט המחוזי בנצרת

01 דצמבר 2019

עת"א 56014-11-19 עם שלום(אסיר) נ' שרות בתי הסוהר-מחלקת האסיר - זימונים ואח'

בפני	כב' השופטת רננה גלפז מוקדי
עותר	יצחק עם שלום (אסיר)
נגד	
משיבים	1. שרות בתי הסוהר-מחלקת האסיר - זימונים 2. מדינת ישראל

החלטה

רקע

העותר, יליד 1991, מרצה מאסר ראשון בן 9 שנים, בגין עבירות של מעשה מגונה (מספר מקרים), מעשה סדום (3 מקרים) ואיומים אותם ביצע כשהיה בן 21, במהלך שירותו הצבאי כלוחם. העותר החל לרצות את מאסרו ביום 27.12.2014.

ביום 6.10.19 פנה העותר בבקשה לאישור חופשה חריגה לצורך השתתפות בחגיגת בר המצווה של אחיו הקטן, הצעיר מבין 9 אחיו ואחיותיו. בהמשך, לבקשת מפקד האגף, העביר מסמכים רלוונטיים.

ביום 4.11.19 התקבלה תשובה לפיה הבקשה מטופלת וממתינה לחוות הדעת הדרושות בהתאם לאופי העבירות והנסיבות של החופשה המיוחדת המבוקשת.

עד למועד הגשת העתירה לא התקבלה החלטה ומשעה שעסקין באירוע אשר עתיד להתקיים ביום 5.12.19, פנה העותר בעתירה זו אשר נשמעה היום בפניי.

טענות הצדדים

העותר טוען כי המדובר באירוע משמעותי ביותר עבור אחיו הקטן עימו יש לו קשר מיוחד. המדובר בנער עם קשיים רגשיים הסובל מ-ADHD ומתמודד עם קשיים ממשיים בחיים ומקיים עם העותר קשר ייחודי ומיוחד המתבטא בשיחות

עמוד 1

יומיומיות וביקורים, בשונה מיתר אחיו.

העותר הפנה לחו"ד מב"ן, נושאת תאריך 14.4.19, אשר הוגשה בעניינו שעה ששה בבית הסוהר חרמון, ממנה עולה כי השתלב במחלקה טיפולית ייעודית, משתף פעולה ומגלה פתיחות ברמה טובה ביחס לעבירות בהן הורשע. כמו כן צוין בה כי העותר הביע נכונות ורצון לבחון את הגורמים שהובילו אותו לביצוע העבירות והביע רצון להיתרם מן הטיפול לשביעות רצון גורמי הטיפול.

העותר הפנה להמלצות מגורמים שונים לרבות מסגרות החינוך והטיפול של אחיו הצעיר ואל מכתבו של אחיו הקטן.

עוד טען העותר, כי בנסיבות המיוחדות שפורטו, ניתן להיעתר לבקשה זו, אף מטעמי צדק ומטעמים הומניטריים זאת לפי פקודת הנציבות מס' 04.40.00 חופשות אסירים, בסעיף 2(ג) לפרק ח' וזאת אף בתנאים מכבידים אשר ייקבעו על ידי בית המשפט.

ב"כ העותר הבהירה בדיון כי שהותו של העותר במסגרת הטיפולית הופסקה לאחר שהוגשה כנגדו תלונה של סוהרת על הטרדה מינית, אולם מתברר כי התיק נסגר. היא שבה והדגישה את רצונו של העותר בטיפול ובשיקום ואת פניותו בהקשר לכך.

לחילופין, ככל שבית המשפט לא ייעתר לעתירה כלשונה, ביקשה ב"כ העותר במהלך הדיון כי העותר יובא לאירוע באבטחה של שב"ס.

המשיבה התנגדה לבקשה.

לטענתה, העותר הורשע בעבירות מין חמורות המסווג לקטגוריה אשר איננה מאפשרת שחרור לחופשה וזאת על רקע כתב האישום בגינו מרצה את עונש המאסר. הבקשה אשר הגיש העותר נדחתה בשל כך שאינה עומדת בתנאי פקודת החופשות וגם נוכח התנגדות מב"ן וועדת אלמ"ב. העותר אינו אביו של נער בר המצווה ועל כן גם מטעמים מיוחדים, הבקשה אינה עומדת בתנאי פקודת החופשות. בקשה קודמת שהגיש בחודש מרץ 2018 לטקס בר המצווה של אח אחר, נדחתה אף היא ואין כל הבדל בין הבקשה אז לזו אשר הוגשה היום.

ב"כ המשיבה הפנה לחוות הדעת של ועדת אלמ"ב, בין היתר להערכת המסוכנות של העותר כמסוכנות גבוהה. בדומה, גם חוות הדעת של גורמי מב"ן ואף הגיש את החלק החסוי של דו"ח אלמ"ב לעיון בית המשפט.

דין והכרעה

אפתח ואומר, אכן, הבקשה אינה עומדת בתנאי סעיף 2(ג) בסעיף לח, בפרק ח' לפקודת הנציבות מס' 04.40.00 "חופשות אסירים", הקובע כי "חופשה מטעמים מיוחדים" תינתן לרגל בר-המצווה של בן האסיר או בת-המצווה של בת האסיר בלבד, שהרי בעניינו המדובר בבר מצווה של אחי העותר.

מכאן, על פני הדברים, לא נפל דופי בהחלטה ודין העתירה להידחות.

ואולם, סעיף 2 הנ"ל מונה אמנם רשימה סגורה של מקרים אולם בס"ק (יג) נקבע כי חופשה מטעמים מיוחדים יכולה להינתן גם ב"נסיבות הומניטאריות חריגות ומיוחדות".

לכך מכוון העותר.

לטענתו, מערכת היחסים המיוחדת שלו עם אחיו הצעיר, העובדה כי מדובר בצעיר הבנים וכן מצבו המיוחד של האח אשר סובל כאמור מקשיים ובעיות רגשיות וכן מ-ADHD, מצדיקים היעדרות לבקשתו בשל הנסיבות שהן לשיטתו, הומניטאריות חריגות ומיוחדות. אימו של העותר דיברה בפניו ותיארה את הסבל שחוה המשפחה ונער בר המצווה ואת עמדתו של האחרון כי לא יחגוג ללא אחיו.

אחר שבחנתי את הבקשה ושמעתי את טענות הצדדים, הגעתי למסקנה כי דין העתירה להידחות.

בית המשפט בהליך זה של עתירת אסיר, בוחן את ההחלטה שלא לאשר את יציאתו לחופשה לצורך אירוע בר המצווה של אחיו במשקפיים של סבירות, דהיינו האם ההחלטה סבירה אם לאו. בית המשפט אינו מחליף את שיקול דעתו של הגורם אשר קיבל את ההחלטה, אלא כאמור, בוחן רק את סבירותה (ראו רע"ב 2529/97 מדינת ישראל נ' אבנר אוזן, דינים עליון כרך נא' 767; רע"ב 2478/16 דעאס נ' מדינת ישראל, פסקה 7 (11.4.2016)).

הבקשה אינה נכנסת לגדר אחת החלופות המצדיקות מתן חופשה לרגל אירוע בר מצווה וההחלטה לדחותה נסמכת בנוסף גם על חוות דעת של ועדת אלמ"ב ועל חוות דעת של גורמי מב"ן, שתיהן ציינו את המסוכנות הנשקפת מצידו של העותר אשר גם מסווג בקטיגוריה א' לאור העבירות בהן הורשע. קטיגוריה א' משמעה "אסירים שאין להוציאם לחופשה משיקולים של סכנה לשלום הציבור או לביטחון המדינה".

עיון בחוות הדעת הללו מלמד כי אכן מן העותר נשקפת סכנה וכאמור, העבירות החמורות בוצעו בקטינה כאשר עסקינן באירוע בר מצווה אשר בו צפויים להיות קטינים רבים ובהם כל בני כיתתו של אחי העותר. לעניין זה אומר כי לנוכח התיאור העולה מחוות הדעת ביחס למרכיבי אישיותו של העותר ודפוסי החשיבה המאפיינים אותו, איני רואה לעניין המסוכנות כל הבדל האם מדובר בבנים או בבנות.

במצב דברים זה, לא ניתן לומר כי ההחלטה לדחות את בקשת העותר לצאת לחגיגת בר המצווה של אחיו היא פגומה או בלתי סבירה באופן שמצדיק התערבות כלשהי.

אשר לחלופה האמורה בסעיף 2 (יג) לפרק ח' לפקודת החופשות, הנסיבות אשר עומדות בבסיסה של הבקשה אותה הגיש העותר אינן מביאות את המקרה אל גדרו של סעיף זה ומשכך לא ראיתי כל דופי בהחלטת הגורם המוסמך (ראו לעניין זה רעב 2668/18 יאיר קליין נ' שירות בתי הסוהר (30.3.18)).

איני מקלה ראש בחשיבות נוכחותו של העותר עבור אחיו הצעיר ועבור משפחתו וגם אם ניתן לראות בכך טעם הומניטרי ראוי, איני מוצאת כי מדובר באותן נסיבות "חריגות ומיוחדות" כלשון הסעיף.

לא התרשמתי כי המדובר במקרה אשר שונה מעוד מקרים רבים של אסירים אשר מבקשים לצאת לאירועים משמעותיים בחייהם של אחיהם, כאשר האחים חווים סבל בעקבות מאסר אחיהם. יתרה מכך, דווקא היעדרות לעתירה תפגע בשוויון

המתחייב בהחלטות המנהליות ביחס לכלל האסירים המשויכים לאותה קבוצת התייחסות.

הנסיבות כאן אינן אותן נסיבות חריגות ומיוחדות המצדיקות חריגה מהוראות הפקודה ולאור ההגדרה הדווקנית, דומה כי סעיף זה מופעל במשורה, באותם מקרים מיוחדים שאף חלקם הוצגו על ידי ב"כ העותר, אך אין בהם כדי להשליך לענייננו.

ב"כ העותר ביקשה במהלך הדיון, לחילופין, כי אורה על הוצאתו של העותר לאירוע, תחת אבטחה. לא ראיתי להיעתר גם לביקשה חלופית זו. מדובר באירוע עם כ - 80 מוזמנים, כאשר ההחלטה אם להוציא אסיר באבטחה נתונה לשיקול דעת שב"ס ולא ראיתי כי הדבר התבקש או כי ניתנה החלטה הדוחה בקשה שכזו. מכאן, גם לא ראיתי לדון בעתירה על החלטה שכלל לא ניתנה.

סיכומי של דבר, לא מצאתי דופי בהחלטה עליה מלין העותר ועל כן אני מורה על דחיית העתירה.

ניתנה היום, ג' כסלו תש"פ, 01 דצמבר 2019, בהעדר הצדדים.